

2.1.3.2 Konkrete afgørelser

Efter omstændighederne kan afgørelser efter lovforslagets § 1, nr. 11 (§ 19 b og §§ 19 d-19 f) have karakter af ekspropriation, der kun kan ske mod fuldstændig erstatning. Det gælder også, selv om mange ejendomme bliver omfattet af relativt ensartede krav til driften, f.eks. drænings- eller gødskningsforbud eller krav om at tåle afgræsning.

Også for så vidt angår de afgørelser, der ikke måtte have karakter af ekspropriation, foreslås det ud fra en billighedsbetragtning, at der udbetales erstatning, såfremt der dokumenteres et tab. Tilsvarende er tilfældet for krav stillet efter miljøbeskyttelseslovens § 26 a til opfyldelse af indsatsplaner i forbindelse med drikkevandsbeskyttelsen.

Vurderingen af betydningen af de konkrete krav og af størrelsen af det økonomiske tab som følge heraf kan være vanskelig, idet en række parametre vil indgå heri. Der vil endvidere forekomme tilfælde, hvor det konkrete krav til driften kun indebærer en ubetydelig merudgift eller et ubetydeligt besvær ved driften, men som det vil være rimeligt at kompensere. Også i disse tilfælde foreslås det derfor, at konkret fastsatte krav efter en billighedsbetragtning altid udløser erstatning, på samme måde som det er tilfældet efter miljøbeskyttelseslovens § 26 a.

Ligesom i sager om ekspropriation til naturgenopretning efter naturbeskyttelseslovens § 60 foreslås det at reglerne i §§ 39 m.fl. om afgørelser om erstatningsfastsættelse for fredninger samt klage til Naturklagenævnet og Taksationskommissionen finder anvendelse for de konkrete afgørelser.

2.2. Overdrev og ferske enge.

2.2.1. Baggrund

Den generelle beskyttelse af naturtyper i naturbeskyttelseslovens § 3 blev i 1992 udvidet til at omfatte ferske enge og overdrev og på grundlag af en vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen gennemførte amterne en registrering og administrerede beskyttelsesordningen som omfattende alle biologiske overdrev, uanset deres historiske oprindelse.

En afgørelse truffet af Naturklagenævnet i 2001 fastslog imidlertid, at lovens tekst og bemærkninger var utilstrækkelige til at sikre beskyttelsen af de biologiske overdrev i det omfang, som man hidtil havde forudsat og administreret efter. Alene historiske overdrev og visse andre overdrev f.eks. kystskrænter er omfattet af § 3-beskyttelsen.

Danmark er forpligtet til at beskytte en række naturtyper efter habitatdirektivet, som henregnes til natur-

typen overdrev. Det drejer sig om otte naturtyper, hvoraf tre er overdrev på mere eller mindre kalkrig jordbund (naturtype 6120, 6210 og 6230), to er overdrevsvegetation på flyvesand (naturtype 2130 og 2330), to er på klippegrund (naturtype 8220 og 8230), og den sidste drejer sig om kystskrænter (naturtype 1230). Endvidere udskiller habitatdirektivet krat på overdrev som fire særskilte naturtyper, som også hører med til overdrevsvegetationen (naturtype 2160, 2170, 2250 og 5130). Der er i vidt omfang sammenfald mellem de overdrev, som Danmark er forpligtet til at beskytte i medfør af habitatdirektivet, og de biologiske overdrev.

Udvalget vedrørende natur- og miljøregulering i Sønderjyllands Amt og Ribe Amt (Lauritsen-udvalget) har anbefalet, at kriterierne for beskyttede ferske enge i den inddigede del af marsken præciseres under hensyn til de særlige jordbunds-, natur- og landbrugsdriftsmæssige forhold, der gør sig gældende i dette område. Præciseringerne nødvendiggør ikke ændringer af loven, men vil ske ved en revision af »Vejledning om registrering af beskyttede naturtyper« som vil få tilføjet præciserende afsnit om fugtighedskriterier og om plantekriterier for ferske enge i marken.

Som opfølgning på regeringens naturreddegørelse fra oktober 2002 »Danmarks natur – ansvaret for at beskytte den og glæden ved at benytte den« har Miljøministeriet nedsat en arbejdsgruppe, der skal vurdere behovet og mulighederne for at udlægge bufferzoner omkring særligt sårbare naturområder, herunder overdrev. Arbejdsgruppens arbejde er endnu ikke afsluttet, men hvis det på et tidspunkt måtte blive besluttet at indføre regler om bufferzoner omkring overdrev, vil anbefalingerne herom fra Wilhjelm-udvalget blive lagt til grund. Wilhjelm-udvalget anbefalede bl.a., at der ikke generelt udlægges bufferzoner omkring overdrev, der er mindre end 2,5 ha. Alle indgreb indenfor evt. bufferzoner vil i overensstemmelse med princippet i miljøbeskyttelseslovens § 26 a udløse erstatning for tabet.

2.2.2. Ændringsforslaget

Det foreslås, at den generelle beskyttelse af visse overdrev efter lovens § 3 udvides til at omfatte alle biologiske overdrev (hvoraf historiske overdrev er en delmængde), der – i overensstemmelse med størrelsesgrænsen i § 3 – er større end 2.500 m².

Forbuddet mod tilstandsændringer er en generel erstatningsfri regulering og har retsvirkninger i lighed med de øvrige beskyttede naturtyper efter lovens § 3. Forbuddet mod tilstandsændringer forhindrer således ikke, at hidtidig lovlig drift kan fortsætte. Amtsrådet